

פרופ' רנה פוזנסקי

מלחמה ורצח עם במאה ה-20: יצוג קולנועי

סמינר מ"א, סמסטר א' תשע"ז

יום ג', 19:15-16:00

מלחמות וג'נוסייד באזורים שונים השפיעו רבות על מהלך ההיסטוריה העולמית מראשית המאה ה-20. הדרך בה התרחשה המלחמה או התבצע הרצח, הטיפול במשמעותם ובהשלכותיהם, והתפקיד המרכזי שהאירוע ממלא בעיצוב הזהות הלאומית הפכו מוקד לוויכוחים קשים. הקולנוע לוקח חלק בדיון הזה ותורם גם למחלוקות בסוגיית הזיכרון הקולקטיבי של האירועים בקרב העמים שהיו מעורבים בהם.

הקורס יבחן את הקשר בין סרטי מלחמה, אלימות המונית וג'נוסייד להיסטוריה הכתובה. במהלכו יוקרנו כעשרה סרטים המהווים מבחר מאירועים שונים של מלחמות או ג'נוסייד כגון: מלחמת העולם הראשונה, מלחמת העולם השנייה, מלחמת אלג'יריה, מלחמת וייטנאם, המלחמות במזרח התיכון, הג'נוסייד של הטוטסי ברואנדה, רצח עם הארמני, השואה וכד'. הסרטים יהיו בסיס לדיון התיאורטי שקיים במחקר על ייצוגים קולנועיים של אלימות וג'נוסייד, כמו גם על נושאים הקשורים למאפיינים של מלחמות שהשפיעו על זיכרון קולקטיבי כגון: דפוסים של גבורה, חיילים כקורבנות, שבויי מלחמה, פגיעה באוכלוסייה אזרחית לא לוחמת, מלחמות קולוניאליות, מבצעי פשעי מלחמה, ועוד.

דרישות:

נדרשת השתתפות בכל המפגשים, קריאה של על החומר הביבליוגרפי (2 מאמרים כל שבוע) והשתתפות פעילה ותורמת במהלך השיעורים שתוכיח בקיאות והתמצאות בחומר הקריאה.

כל הסטודנטים ידרשו להציג בכיתה לפחות שני מאמרים במהלך הסמסטר. המשתתפים ישלחו את ההרצאה שהכינו מראש לעיוני ולכל הסטודנטים לכל המאוחר ביום שבת בערב, יומיים לפני השיעור.

בסוף הסמינר יגישו הסטודנטים עבודה בכתב בהיקף של 8-12 עמודים. העבודה תבחן בגישה ביקורתית סרט (או יותר מאחד) ותתמקד בניתוח הייחוד ההיסטורי

והפוליטי של הסרט שנבחר בנושא לעבודה. ההתמקדות בעבודה לא צריכה להיות על איכותו או יחודו של הסרט מהזווית הקולנועית, אלא על ההיבטים ההיסטוריים והדין הציבורי שהוא מעורר, כפי שיוצרו התכוון להעלות וכפי שהצופים מבינים.

שבוע 1 - 1.11.2016

הצגת נושא הסמינר ודין בנושאים שיעלו במהלכו. הסברים על הדרישות ממשפטי הסמינר.
צפייה:

The Army of Shadows, Jean-Pierre Melville, 145 minutes

שבוע 2 - 8.11.2016

קולנוע - היסטוריה - זיכרון
קריאה:

1. Robert A. Rosenstone, "The Historical Film, looking at the Past in a Postliterate Age", pp. 50-66.
2. Robert A. Rosenstone, "History in Images, History in Words", in *Visions of the Past. The Challenge of Films to our Idea of History*, Harvard UP, 1995, pp. 19-43.
3. Vanessa R. Schwartz, « Film and History », *Histoire@Politique. Politique, culture, société*, 19, 2013, pp.176-198.
4. Jay Winter, « Films and the Matrix of Memory », *The American Historical Review*, 106:3, 2001, pp. 857-864.
5. Anton Kaes, « History and Film, Public Memory in an Age of Electronic Dissemination », in *History and Memory*, 1990, pp. 308-323.
6. Geoff Eley, « Finding the People's War: Film, British Collective Memory, and World War II », *The American Historical Review*, 106:3, 2001, pp. 818-838.

שבוע 3 - 15.11.2016

להסריט מלחמה; הקולנוע והג'נוסייד
קריאה:

- 7 . Jay Winter, "Filming war", *Daedalus*, 140:3, 2011, pp. 100-111.
8. Michelle Brown and Nicole Rafter, "Genocide Films, Public Criminology, Collective Memory", *British Journal of Criminology*, 53, 2013, pp. 1017-1032.
9. Dorothy B. Jones, "The Hollywood War Film: 1942-1944", *Hollywood Quarterly*, 1:1, 1945, pp. 1-19.

שבוע 4 - 22.11.2016

מבנה ותוכן: מלחמת לבנון

קריאה:

10. Ohad Landesman and Roy Bendor, "Animated Recollection and Spectatorial Experience in *Waltz with Bashir*", *Animation: an Interdisciplinary Journal*, 6:3, 2011, pp. 1-18.

11. Paula Rabinowitz, "Wreckage upon Wreckage: History, Documentary and the Ruins of Memory", *History and Theory*, 32:2, 1993, pp. 119-137.

12. Raz Yosef, "War Fantasies: Memory, Trauma And Ethics In Ari Folman's *Waltz With Bashir*", *Journal of Modern Jewish Studies*, 9:3, 2010, pp. 311-326.

13. Raya Morag, « Perpetrator Trauma and Current Israeli Documentary Cinema », *Camera Obscura*, pp. 93-132.

צפייה: ואלס עם באשיר, ארי פולמן, 2008, 90 דקות

שבוע 5 - 29.11.2016

להילחם "מלחמות טובות" - מלחמת העולם ה-2 והקולנוע

קריאה:

14. Philippa Gates, "Fighting the Good Fight: The Real and the Moral in the Contemporary Hollywood Combat Film", *Quarterly Review of Film and Video*, 22:4, 2005, pp. 297-310.

15. Marouf Hasian, "Nostalgic longings, memories of the 'Good War', and cinematic representations in *Saving Private Ryan*", *Critical Studies in Media Communication*, 18:3, 2001, pp. 338-358.

16. Denise J. Youngblood, "A War Remembered: Soviet Films of the Great Patriotic War", *The American Historical Review*, 106:3, 2001, pp. 839-856.

צפייה:

Saving Private Ryan, Steven Spielberg, 1998, 169 minutes.

Or: *Fury*, David Ayer, 2014, 134 minutes.

שבוע 6 - 6.12.2016

לשבור את הטאבו: מלחמת העולם ה-1

קריאה:

17. Andreas Philippopoulos-Mihalopoulos, "An Absurdly Quiet Spot": The Spatial Justice of WW1 Fraternizations", *Critical Analysis of Law*, 2:2, 2015, pp. 350-362.

18. Thomas E. Graham & Paul Gaustad, "Backdrop of War: WW I Through the Cinematic Lens", *USA International Journal of Arts and Sciences*, 3:16, 2010, pp. 154-161.

19. Marie-France Courriol, "Looking back on the myth of the Great War: Anti-rhetoric, war culture and film in Fascist Italy", *Media, War & Conflict*, 7:3, 2014, pp. 342-364.

צפייה:

Joyeux Noël (Merry Christmas), Christian Carion, 2005, 116 minutes.

שבוע 7 - 13.12.2016

הקולנוע והמלחמה לשחרור לאומי

קריאה:

20. Donald Reid, "Re-viewing The Battle of Algiers with Germaine Tillion", *History Workshop Journal*, 60, 2005, pp. 93-115.

21. Irène Bignardi, "The Making of The Battle of Algiers", *Cineaste*, 2000, pp. 14-22

22. Benjamin Stora, "Still Fighting", *Interventions*, 9:3, 2007, pp. 365-370.

23. Nicholas Harrison, "Pontecorvo's 'Documentary' Aesthetics", *Interventions*, 9:3, 2007, pp. 389-404.

צפייה:

Battle of Algiers, Gillo Pontecorvo, 1971, 121 minutes.

שבוע 8 - 20.12.2016

מלחמת וייטנאם

קריאה:

24. Whillock, David E, "Defining the Fictive American Vietnam War Film: In Search Of a Genre", *Literature/Film Quarterly*, 1988, 16, 4, pp. 244-250.

25. Tom Pollard, "The Hollywood War Machine", *New Political Science*, 24:1, 2002, pp. 121-139.

צפייה:

Platoon, Oliver Stone, 1987, 120 minutes.

שבוע 10 – 27.12.2016

המלחמה באפגניסטן

קריאה:

26. Patrick Little, « This Is Reality », *The RUSI Journal*, 156:1, 2011, pp. 34-38.
 27. Alisse Waterston & Sebastian Junger « Sebastian Junger's the Last Patrol: A Dialogue », *Anthropology Now*, 7:1, 2015, pp. 11-19.
 28. James Aucoin, « Sebastian Junger's War, Expert Testimony, and Understanding the Story », *Journalism Studies*, 17:2, 2015, pp. 231-246

צפייה:

Restrepo, Tim Hetherington and Sebastian Junger, 2010, 93 minutes.

שבוע 10 - 3.1.2017

הקולנוע והשואה

קריאה:

29. Margaret Olin, "Lanzmann's Shoah and the Topography of the Holocaust Film", *Representations*, 57, 1997, pp. 1-23.
 30. Andrew Hebard, "Disruptive Histories: Toward a Radical Politics of Remembrance in Alain Resnais's *Night and Fog*", *New German Critique*, 71, 1997, pp. 87-113.
 31. Giacomo Lichtner, "The age of innocence? Child narratives and Italian Holocaust films", *Modern Italy*, 17:2, pp. 197-208.
 32. Lawrence Baron, "The First Wave of American 'Holocaust' Films, 1945–1959", *American historical Review*, Feb. 2010, pp. 90-114.

צפייה:

Night and Fog, Alain Resnais, 1956, 32 minutes

Or: *Schindler's List*, Steven Spielberg, 1994, 195 minutes

שבוע 11 - 10.1.2017

הג'נוסייד בקמבודיה

קריאה:

33. Scott Laderman, "Burying Culpability: The Killing Fields (1984), Us Foreign Policy, And The Political Limits Of Film-Making In Reagan-Era America", *Historical Journal of Film, Radio and Television*, 30:2, June 2010, pp. 203–220.

34. David P. Chandler, "The Killing Fields" and Perceptions of Cambodian History", *Pacific Affairs*, 59:1, 1986, pp. 92-97.

35. Deirdre Boyle, "Shattering Silence: Reenactment in Rithy Panh's S21: *The Khmer Rouge Killing Machine*", *Framework*, 50:1/2, pp. 95-106.

צפייה:

The Killing Fields, Roland Joffe, 1984, 141 minutes.

Or: *S21: The Khmer Rouge Death Machine*, Rithy Panh, 2003, 101 minutes.

שבוע 12 - 17.1.2017

הג'נוסייד ברואנדה

קריאה:

36. Heather L. LaMarre & Kristen D. Landreville, "When is Fiction as Good as Fact? Comparing the Influence of Documentary and Historical Reenactment Films on Engagement, Affect, Issue Interest, and Learning", *Mass Communication and Society*, 12:4, 2009, pp. 537-555.

37. Urther Rwafa (2010) « Film representations of the Rwandan genocide », *African Identities*, 8:4, 2010, pp. 389-408.

38. Paul Conway, « Righteous Hutus: Can stories of courageous rescuers help in Rwanda's reconciliation process ? », *International Journal of Sociology and Anthropology*, 3 :7, 2011, pp. 217-223.

צפייה:

Sometimes in April, Raoul Peck, 2008, 140 minutes.

שבוע 13 - 24.1.2017

הקולנוע וסוגיית הזיכרון

קריאה:

39. Patricia Caillé, "The Illegitimate Legitimacy Of The Battle Of Algiers In French Film Culture", *Interventions*, 9:3, 2007, pp. 371-388.

40. Christopher Garbowski, « The Glorious Dead and Sacred Communities in Spielberg's Saving Private Ryan and Wajda's Katyń », *Religion and the Arts*, 18, 2014, pp. 373–398.

Katyn, Andrzej Wajda, 2009, 122 minutes.